

SDG Füzetek 08/09

Használati utasítás

Kedves felhasználó!

Istennek legyen hála és dicsőség, azért, hogy kezekben tarthatod ezt a rövid kis alkotást. Köszönet mindenkinek, aki segített a létrehozásában, hozzá tett a magáéból, vagy megteremtette a lehetőséget, hogy más hozzátehesen.

Elsősorban az SDG alapcsoportok vezetőinek készült ez a füzet. Egyrészt, hogy ezzel munkájukat segítsük, megkönnyítsük. Másrészt, hogy az azonos témák, problémák felvetése és megtárgyalása által az összetartozást még inkább erősítsük tagjaink között. Továbbá országos alkalmaink is e füzet tematikáját követik, mely Jézusnak az úgynevezett Hegyi beszédben elmondott tanítására épül (Máté 5-7).

Ajánljuk azonban mindazoknak a fiataloknak is, akikkel még nem kerültünk kapcsolatba, de református gimnáziumokban tanulnak és ott valamilyen keresztyén közösségbe járnak, esetleg ilyet vezetnek. Szeretettel hívjuk őket is alkalmainkra!

Néhány szó a füzet szerkezetéről

Három részre osztottunk a füzetet.

Az *első részben* az alkalmakhoz találsz vázlatokat. Előbb rövid magyarázatot az adott szakaszhoz, majd ajánlatokat, témákat, ötleteket, kérdéseket az alkalom levezetéséhez. Tulajdonképpen csak ötleteket adunk egy-egy alkalom megtartásához, ami azt jelenti, hogy neked kell azt átgondolni, kidolgozni! Ezek a vázlatok nagyon tömörek és általában több témát is felölelnek, ezért ne törekedjetek arra, hogy mindenről legyen szó, ami ott le van írva. Ha úgy érzed, hogy egy téma, egy kérdés nagyon lekötötte a csoportot, akkor azt járjátok jól körbe. Jó, ha énekekkel, játékkal kezditek az alkalmat, mert az feloldja a társaságot, és így lehetőséget teremt az őszinte beszélgetésre, a komolyabb kérdések, témák tárgyalására. Az ajánlott irodalomban találsz még sok hasznos könyvet, melyek forgatását, olvasását jó szívvvel ajánljunk. Kínálkozik az a lehetőség is, hogy egy-

egy alkalomra előadót hívjatok, különösen, ha a téma túl nehéznek tűnik, vagy ismertek valakit, aki jártas benne.

A *második részben* néhány áhítatvázlatot találsz. Ezek azért kerültek bele, mert több iskolában is szeretik és számon tartják az SDG-seket, és olykor egészen komoly szolgálatokra kérik meg őket. Mi is szorgalmazzuk mind az iskolán belüli, mind az azon kívüli szolgálatot. Pontosan ezért tettük bele ezt a néhány vázlatot, hogy egy-egy áhítat megtartásához segítséget nyújtsunk. Ez persze nem jelenti azt, hogy esetleg az egyik alkalmon ne lehetne inkább az áhítatvázlatban leírtakról beszélgetni vagy éppen azt elmondani.

A *harmadik részben* pedig énekeket találtok, melyeket közös, országos alkalmainkon is szoktunk énekelni. Addig is tanuljátok, gyakoroljátok!

Ez az első alkalom az Soli Deo Gloria Református Diákmozgalom XXI. századi történetében, hogy ilyen füzetet készítünk és adunk a kezetekbe, ezért különösen is várjuk a visszajelzéseiteket, véleményeteket. Ha bármilyen kérdésetek van az SDG-vel, vagy a témákkal kapcsolatban, akkor is nyugodtan keressetek minket a sdg.info@gmail.com email-címen, vagy éppen honlapunkon, ahol sok lehetőség van a kommunikálásra és informálódásra: <http://sdg.org.hu/>.

2008/09. évi programjaink

2008. szept. 26-28. Az első vezetőképző, Tahí

Erre különösen is várjuk az alapsoport-vezetőket!

2008. okt. 10-12. Őszi csendes hétvége, Kunszentmiklós

2008. nov. 14-15. Zsoltár- és népdaléneklő verseny, Nagykőrös

2008. dec. 19-21. Karácsonyi konferencia, Nagykőrös

2009. febr. 13-15. A második vezetőképző, helyszíne még kérdéses

2009. márc. 21. Bibliaismereti verseny (Jelenések könyve), Békés

2009. ápr. 3-5. Virágvasárnapi konferencia, Hódmezővásárhely

A hegyi beszéd

HB – Máté 5,1

Máté szerint Jézus egy hegyen mondta el az 5-7. fejezetek tartalmát. Ma egy templom áll ott, ahol a hagyomány szerint mindez megtörtént. Valószínű, hogy a hegyi beszédet (HB) mégis inkább egy gyűjteménynek kell tekintenünk, mely tartalmazza Jézus tanításának rövid összefoglalását.

Mi nem a hegyi beszéd? Nem törvénykönyv, nem illemtan, nem szociális program és nem egy felesleges, betarthatatlan szabálygyűjtemény. A legfontosabb, hogy elsősorban Jézus Krisztust keressük és lássuk benne! Így egészen más értelmet kap az egész. Ha elválasztjuk tőle ezeket a mondásokat, akkor valóban értelmetlenné és teljesíthetlenné válnak. Jézussal azonban ezek nem csak parancsok, szabályok, hanem ígéretek is egyben.

A hegyi beszédben tulajdonképpen azt mondja el Jézus, hogy milyen annak az embernek az élete, aki kapcsolatban van vele. Nem a tömeghez, nem mindenkihez, hanem tanítványaihoz szól. Tanítja őket arról, hogyan viszonyuljanak emberekhez, barátokhoz, ellenséghez, pénzhez, kísértéshez, napi gondokhoz.

Téma: erkölcs, etika, tanítás

Ötlet: Olvassátok el az egész hegyi beszédet egy szuszra. Mit gondoltok róla így elsőre?

Megpróbálhatjátok összehasonlítani Jézus tanítási módszereit az iskolában tapasztaltakkal.

Kérdések: Az a lényeg, hogy jó emberek legyünk? Mire elég az? Mitől több a keresztyénség? Van olyan erkölcsi norma, szabály, ami minden helyzetben megállja a helyét?

Ajánlat: Török István: Etika (<http://sdg.org.hu/node/4639>)

Boldog és boldogtalan

Boldogok... – Máté 5,2-4

Boldogok (makariosz). – Nem olyan boldogság ez, amiről általában álmodoznak az emberek, nem olyan helyzet, amikor az embernek semmi gondja, baja nincs. Hanem egy felülről jövő, belülről ható isteni erő, melyet nem az álmainkban kell keresni, hanem az életünkben, Jézus Krisztus által. Jézus nem csak azért jött, hogy emberi életet vigyen a mennybe, hanem azért is, hogy a mennyet vigye be emberi életünkbe. Jézus érdekes módon nem a legboldogítóbb helyzeteket sorolja fel a boldogmondásokban. Ezek nem feltételek. A szegénységtől vagy a sírástól nem lesz valaki automatikusan boldog. A boldogság forrása minden esetben Isten. Az ő gyermekei a legszegényebb, a legsiralmasabb helyzetben is boldogok lehetnek.

Lelki szegények. – Az ember mindenféle téren gazdagságra törekszik (anyagi, szellemi, stb.). Lelki szegény az, aki elismeri, hogy ő önmagában koldus, és Isten által az, aki. Olyan lelkület, amely mindent Istentől vár. Ezeknek adja Isten a mennyek országának ígéretét.

Sírók. – Ezt sem szabad elválasztani Jézustól. Nem attól lesz boldog valaki, hogy sír, vagy attól, hogy megvigasztaltatik, hanem csak attól, hogy az Úr elé viszi bánatát, és belevonja Jézust a gondjába. Nekik azt mondja Jézus: van vigasztalás.

Téma: gazdagság, szegénység, boldogság

Ajánlat: Dr. Gyököcssy Endre: A Boldogmondások margójára (Máté ev. 5. rész 1-12. versekhez – <http://sdg.org.hu/node/4640>)

Kérdések: Voltál már boldog? Mikor, milyen helyzetben? Hogyan élted meg? Valóban az élet célja a boldogság? Mi a különbség az öröm és a boldogság között? Ha lehet szegényen is boldogan élni, akkor miért akar mégis mindenki gazdag lenni? Gazdagság: vagyoni/tárgyi helyzet és/vagy lelki állapot?

Milyenek még? – Máté 5,5.7-8

Szelídek. – Nem hitből fakadó magatartás. Krisztus a szelídség képe, a belé vetett hit által részesedhetünk belőle. Nem gyengeség, hanem az igazi erő. Jézus a földet ígéri nekik. Látszólag a föld az erőszakosoké. Milyen lenne a föld, ha eddig nem az erőszak és rombolás diadalmaskodott volna?

Irgalmasok. – Az irgalmasság ellentmond az emberi bölcsességnek, tapasztalatnak. Azt gondolnánk boldognak, aki a saját nyugalma érdekében nem foglalkozik mások gondjával. Csak az tud irgalmasan cselekedni, aki maga is irgalmasságot nyert. Az ígéletben ezek nem csak Isten előtt nyernek irgalmat, hanem az emberek előtt is, akiknek lelkét Isten könyörületesre indítja.

Tiszta szívűek. – Azok a tiszta szívűek, akik őszintén forgolódnak embertársaik között. Akik nem mutatnak se többet, se kevesebbet, mint amik. Ők meglátják Istent, nem csak a mennyben, hanem a mindennapi életük eseményeiben is (jóságát, gondoskodását, vezetését). Nem az a tiszta, aki nem lesz piszkos, hanem aki minden nap megmosakszik.

Téma: a keresztyének birkák vagy bárányok?

Ajánlat: Gandhi élete, filmen vagy máshogy (szelídség)

Ötlet: Találj ki egy szituációt, amit együtt eljátszotok, de egy beépített szereplő szelíden viselkedik. A többieknek meg ki kell találni utána, hogy milyen volt ez az ember, miben más, kire hasonlít?

Kérdések: Ismersz szelíd embert? Milyen? Az irgalmasság miben más (ha más), mint a segítőkészség? Tiszta szívű egyenlő-e az őszintével? Mindig lehet az ember őszinte? Megéri? Mit jelent az, hogy tiszta szívemből kívánok valamit?

Igazság? – Máté 5,6.9

Éhezők. – Csak úgy lehet boldogan szomjazni és éhezni, ha tudjuk, hogy megelégtettünk. Az igazság keresése is akkor okoz boldogságot, ha tudjuk, hogy létezik. Tudjuk, hogy van, és nem hiába keressük. Az

igazság különös ismertetőjegye az érvényesség. Mindig, mindenütt, mindenkor érvényes.

Békéltetők (gör. eiró: békesség, beszélgetés lehetősége). – Jézus golgotai halála által Isten megbékéltetette a világot önmagával, így lehetünk Isten gyermekei. Hogyan követhetjük a békéltetésben? Elsősorban imádságban, nem csak a körülöttünk élőkért, hanem az egész világért imádkozhatunk! Ez a legnagyobb „fegyver” a kezünkben. Imádságban kérhetünk békességet magunknak és másoknak is. Emellett persze nem kell karba tett kézzel ülnünk.

Téma: igazság, világbéke, belső békesség

Kérdések: Létezik az igazság? Az igazság, vagy a saját igazságod? Mit tudunk mi, „kisemberek” tenni a békéért?

Ötlet: Keresős játék: az alkalom előtt dugj el valamit, de a többiek ne tudják, hogy mit. Így kell megtalálniuk. ☺ Játsszatok el egy bírósági tárgyalást, amin az igazságot keresitek, és meg is találjátok egy ügyben. Kiben milyen érzés marad utána?

Nézzetek utána, hogy hol van háborús helyzet most, hogy aztán konkrétan tujatok imádkozni a békéért.

Boldogok vagytok – Máté 5,10-12

Üldözöttek. – Békesség után egyből békétlenség? Ez talán a legreálisabb első hallásra. Sajnos ilyen a világ, a jóra rosszal fizet. Jézus példáján láthatjuk a legjobban. Krisztus követői még az üldözés közepette is boldogok lehetnek. Az utolsó „boldogságnál” ugyanaz az ígéret áll, mint az elsónél, nyomatékosítva az összetartozást és az ígéretek valóságát. 11-12. versekben nem kezd új témát az evangélista, hanem általánosból konkrétára vált: ti vagytok a boldogok és Jézus az igazság. Jézus nem árul zsákmacskát. Tudjuk a történelemből, hogy mindaz megtörtént a tanítványokkal, amit itt Jézus felsorol. Nem kell keresnünk az ellenállást, az üldöztetést, de tisztán kell látnunk, hogy bármikor elérhet bennünket; személyesen vagy közösséggel is, ha Jézus követését komolyan vesszük. Két dologgal indokolja Jézus:

1. örüljünk, mert... – Ha Jézusra, és menyeeikre tekintünk, akkor ilyen helyzetben is van öröme okunk.

2. így üldözték... – a világnak van egy ilyen tulajdonsága, hogy üldözi, azokat, akik Isten Igéjét hirdetik.

Ötlet: Gondoljatok azokra a helyekre/országokra, ahol ma is üldözik a keresztyéneket (vagy éppen másokat). Nézzetek utána, hol? Magyarországon mi a helyzet?

Kérdések: Voltál már olyan helyzetben, ahol a hited miatt bántottak, kinevettek? Enélkül nem lehet hívő életet élni? (Péld 16,7). A szenvedés vagy a boldogság a lényeg? Mi az álmártíromság?

Ajánlat: Henryk Sienkiewicz: Quo Vadis; Moldova György: Negyven prédikátor

„Sólámpák” vagytok – Máté 5,13-16

Hatalmas biztatás, hogy bármilyen kevesen is vagyunk, mégis nagyon fontosak, hiszen egy csipetnyi só kell csak az ízesítéshez.

A só és a fény közös abban, hogy az emberek javára szolgál. Mind a kettő önmaga lényét feláldozva szolgál. Nem azért vagyunk keresztyének, hogy biztosítsuk saját lelki békénket, és halálunk után az üdvösségünket, hanem a világért, az emberekért vagyunk Krisztus követői. A só észrevétlenül fejt ki hatását, egyszerűen csak benne van az ételben. A hívő embernek is ilyen láthatatlan hatása van a környezetére (jelenlétével, imájával).

A gyertya lefedve nem tölt be a funkcióját; elalszik, de a gyertyatartóban az egész szobát bevilágítja. Nem maga választja, hogy hova tegyék, és hogy kinek világítson. Nem magunktól világítunk, hanem csak Jézus által (Jn 8,12), aki bennünk, általunk akar működni. A hegyen épült város arra emlékeztet minket, hogy mindig szem előtt vagyunk. Az egész életünk példaértékű.

Téma: Szolgálat, példamutatás: minden hívő háza üvegből van.

Kérdések: Miben, hol, minek, kinek?

Ötlet: Szerezzenek egy sólámpát szemléltetésül.

Fényjáték: Mindenki kap egy gyertyát, de csak egy valakinek van meggyújtva. Lekapcsoljátok a villanyt és körbenállva mindenki továbbadja a fényt a szomszédjának.

„Én pedig...” – pedig én...

Jézus és a törvény – Máté 5,17-20

Jézus először is kijelenti, hogy az Ó- és Újszövetség szoros kapcsolatban van egymással. Isten ószövetségi törvénye örök, hozzátartozik a teremtett világhoz, Isten által szabott rendje. Az „én pedig” kezdetű mondásaival nem érvényteleníti a törvényt, hanem aláhúzza, nyomatékosítja. Betöltötte:

1. Megmagyarázta, hogy Isten törvénye nem csak a cselekedeteinkre vonatkozik, hanem egész életünk mélyére hatol, cselekedeteink forrásáig, azok mögött lévő lelkületünkig.

2. Megtartotta, de nem úgy, mint a farizeusok, akik azt hitték, hogy a mechanikus teljesítéssel tetszésére vannak Istennek, és az elvégzett teljesítmény alapján igazabbá válnak előtte.

3. Betöltötte, nem helyetted, hanem a számodra úgy, hogy te most már Őáltala képes vagy nem ölni, nem haragudni, nem paráználkodni, hanem szeretni és békéltetni.

Kérdések: A szabályok tényleg csak arra vannak, hogy áthágjuk őket? (Élmények?) Ha Jézus szabadító, akkor miért támogatja a törvényeket? Azok nem megkötik az embert? Hol van így a szabadság? Hogyan lehet valaki kicsi a mennyek országában?

Ötlet: Akadályos játék: párban játszva. Az egyik fél bekötött szemmel mászkál. A másik csak rövid szóbeli utasításokkal által irányíthatja, de vigyázni kell, mert a teremben akadályok vannak elhelyezve. (Ilyenek a szabályok is: megóvnak bennünket, különben mindennek nekimennénk.)

Érzelmek, vágyak – Máté 5,21-30

Jézus mind a két esetben túlmutat a cselekedeteken. Azokra a kiindulópontjára mutat rá, ami még ártatlannak tűnik, s ahol még meg lehet fékezni, hogy egész lényünket elöntse az indulat, vagy a vágy. A bűnt a csírájában a legkönnyebb elfojtani, még mikor csak a szemben csillan meg „atyádfia panasz” – Jézus nem ment fel senkit, nem tesz igazságot. Neked mondja, hogy ameddig nincs békességed a másikkal, az Istenhez való viszonyod is megromlott. Jézusnál szétválaszthatatlan az Istenben való hit és az emberszeretet. (Saját érdekedből is jobb a békesség, nehogy börtönbe kerülj.) Isten (a bíró) előtt mindenkinek el kell számolnia saját tetteivel.

Kérdések: Ostoba, bolond... ezeket ma már nem igen használjuk, és nem is érezzük a súlyát. Helyette van hülye, meg köcsög, a többit hadd ne soroljam. Mit kezdünk velük? Mennyire hagyatkozhat az ember az érzelmeire?

Ötlet: gyűjtsetek össze érzelmeket (jót és rosszat egyaránt), írjátok fel kis cetlikre és húzás után mindenki játssza el, amit húzott.

Játék: három érzés: a csoport közösen kiválaszt három emocionális állapotot (pl. harag-meglepetés-szomorúság), majd ezekre építve kitalál egy történetet, amit rögtönözve előad. A három legjellegzetesebb mozzanatban, amely a három érzést fejezi ki, a csoport megáll, mint egy fényképész előtt.

Házasság és a többi – Máté 5,27-32

A házasság Isten ajándéka. Célja a teljes életközösség megélése, gyümölcse pedig a gyermek. Jézus szavai a házasságot védik. Még a házasság előtt is védenünk kell azt, hogy aztán tisztán és boldogan élhessünk benne. A lopott öröm előíze édes, de az utóíze rettenetesen keserű. A házasságkötés nem a vége valaminek, hanem a kezdete. Az egymást összekötő szeretet léte Isten ajándéka, de fenntartása, gondozása a házastársakra van bízva. A jó házasságban állandóan és keményen kell küzdeni, és imádkozni a házasság megromlása ellen.

Isten nem akar boldogságot szerezni úgy, hogy mások boldogságát veszi el.

A templomi „esküvőn” fogadalomtételt mond az ifjú pár, kérve Isten segedelmét döntésük megtartásában.

Kérdések: Mit jelent a paráznság? Vajon a paráznság csak a férfiak bűne? „Ádám teremtetett először...” (1Tim 2,13). Nem csak kiváltság, hanem felelősség? A kíváncsiság az kívánság? Hogyan gondolkodol a házasságról? Szükség van rá a mai világban? Miben több és más a házasság, mint az együttélés? Hol és hogyan keresed a párod? Mindenkinek van társa?

A szavak ereje – Máté 5,31-37

Adjunk hálát azért, hogy tudunk beszélni. Jézus az eskü tiltásával a hétköznapi beszédünk súlyát akarja aláhúzni. Minden szavunk Isten előtt hangzik el, és minden szavunkért felelősséget kell vállalunk.

Nem nekünk kell felvenni a heroikus küzdelmet a hazugság ellen, hanem szeressük azt, kapaszkodjunk bele abba, aki a hazugság világát már legyőzte, s ő majd megadja, hogy mi is győztesek lehessünk vele.

Téma: szavaink súlya, döntés, ígéret, konfirmáció

Kérdések: Mit jelent a számodra a konfirmációd? Milyen fontos döntéshelyzetek vannak az éltünkben? Volt-e már valamilyen nehéz döntésed? Honnan tudod, hogy jól döntesz? Mi van, ha rosszul döntesz? Utólag hogyan értékeled?

Ötlet: játsszatok el néhány döntéshelyzetet.

Szemfogak – Máté 5,38-48

Ez a magatartás nem életrevaló. Ez nem a balekok etikája? Nem. Ez a keresztyén többlet: a második mérőföldkő, a másik orca, az ellenség szeretete. Ha rosszért rosszal fizetünk, akkor az „ellenségünk” kényszerít bennünket lépésre, ő határozza meg a magatartásunkat magával szemben. Ne hagyjuk, hogy ő diktáljon! A másik orca odanyújtása (nem csak hagyod magad) nem passzív,

hanem aktív ellenállás. A szeretet merész támadása. Ez csak úgy igazi, ha magamban legyőzöm az ellenséges érzést és szeretem az ellenségem – azaz megpróbálom megérteni és úgy tekinteni rá, mint Isten mérhetetlenül drága teremtésére. Példa ebben is Jézus (Lk 23,34). Jézus tudott valamit, amit ők nem.

Nem az a legfontosabb, hogy a jogaidat, az igazadat érvényesítsd, hanem segítsd kiszerezni a másikat a nyomorúságból!

Téma: kölcsönadás

Kérdések: Mi a tied? Mit csinálsz, mikor valaki elkéri a füzetedet, hogy hadd másolja le a házidat, vagy éppen az órai jegyzetedet? Mit csinálsz, ha valamit kölcsönadtál és nem kapod vissza a megbeszélte időre?

Ötlet: próbáljátok meg mai példákkal illusztrálni ezt a témát. (Mi lehetne a felsőruha helyett, vagy az 1 mérföld helyett?)

Titkok

Adakozás – Máté 6,1-4

Jézusnál nem az adakozás maga vagy a mennyisége a kérdés, hanem a minősége. Hogyan adod? Alamizsna (Károli szerint) mindaz a jócselekedet, amivel egy hívő ember a felebarátjának tartozik, különösen, ha az rászorul valamilyen segítségre. Arra hívja fel a figyelmünket, hogy ne a dicséretért és ne a várt jutalomért tegyük azokat. Az lenne a legjobb, ha annyira természetes lenne a mi adakozásunk, hogy egyszerűen észre sem vennénk, nem tulajdonítanánk neki különösebb figyelmet. Ha meg mégis regisztráljuk, észre vesszük, akkor is megállapíthatjuk, hogy vajmi kevés ahhoz képest, amit mi kaptunk már Istentől! Nem kell, hanem szabad jót cselekednünk Isten iránti hálánkból, szeretetünkből.

Téma: Hajléktalanok

Kérdések: Felismerjük-e az igazi szükségét? A diákok, mint nem pénzkereső emberek hogyan és mivel tudnak adakozni?

Amikor imádkoztok... mikor? – Máté 6,5-8

Isten elsősorban nem beszélgetési téma, hanem beszélgetőtárs. A keresztyén ember kiváltsága, hogy beszélhet Istennel. Isten elkészítette az ajándékait, melyeket az imádság által akar nekünk odaadni. Nem kell mást tennünk, mint egyszerűen megnyitni magunkat előtte. Ezért nagyon fontos, hogy megálljunk, és szánjunk időt az imádkozásra. Manapság nem fenyeget a veszély, hogy valaki az utcán hangosan imádkozik; nekünk arra kéne vigyázzunk, hogy az imádságunk ne váljon egy szereppé, amelyet felvesszünk és leveszünk, és nem igazi. Az imádságnak pontosan az a lényege, hogy belevonjuk Istent a mindennapi gondjainkba, gondolatainkba. Jézusnak az imádság volt a világa, az otthona. A gyógyítások, emberi találkozások előtt sokszor olvassuk róla, hogy imádkozott, akár egész éjjel (?).

A belső szoba nem köt bennünket egy helyhez. A lényeg, hogy nem kell semmiféle különleges hely, vagy alkalom az imádsághoz. Ezzel nem veszti érvényét a közösségi ima sem, hisz Jézus is gyakorolta azt.

Ötlet: Mindenki fogalmazza meg a saját imádságát írásban, ha lehet (nem kell hosszan, de adjunk nekik elég időt). Azután menjetek el egy templomba, kálváriára, vagy a természetbe, ha jó idő van, és ott csendben mindenki mondja el az imáját. Haza térve megvitathatjátok, hogy milyen érzéseket váltott ki belőletek, más volt-e így, mint mondjuk otthon.

Mi Atyánk... – Máté 6,9

A Miatyánk 7 rövid kérésből áll, és mégis az egész emberi élet minden gondjával együtt benne van.

Magunktól nem vehetnénk a bátorságot, hogy „Atyánk”-ként szólítsuk meg Istent, de Jézus mégis így tanítja nekünk, mert halálával helyreállította a kapcsolatot Isten és ember között. Ez egy hitvallás is egyben, először arról, hogy van Isten a mennyben, másodszer pedig

arról, hogy ő hozzánk Atyaként viszonyul. Ha nem is fordítja el rólunk az összes rosszat, ami érhet, de mindig a javunkra fordítja.

Szenteltessek meg... – Szent az, ami nem közönséges, hanem felette áll mindennek. Isten szentsége önmagában csodálatra méltó, és az ember eltöpreng mellette (Ézs 6,1-7). Olyan, mint a Nap. A közelében nem bíránk ki, de sugarai táplálása nélkül sem. Ez a kérés tulajdonképpen a következő verssel együtt értelmes, mert annak mellékmondata erre is vonatkozik: „amint a mennyben, úgy a földön is”. Ez elsősorban bennem és általam valósulhat meg.

A te neved... – Istent valójában nem is tudjuk megnevezni, de nem is ez a lényeg, mert a „te neved” tulajdonképpen magát Istent jelenti.

Kérdések: hogyan képzeled el Istent? Kinek mit jelent a neve? Milyen nevei vannak Istennek? Mit jelentenek? Van-e tulajdonneve, mint nekünk?

Ajánlat: Miatyánk egy kicsit máshogy (a Miatyánk többi részéhez is – <http://sdg.org.hu/node/4641>)

Jöjjön el... – Máté 6,10

Isten országa a szent, igazságos, szerető Isten uralmának a köre. Olyan lelki birodalom, amelyben ellentmondás nélkül Ő az Úr. Isten az ura és teremtője mindennek, de az ember fellázadt ellene és kényszernek, vagy hihetetlennek tekinti ezt. Vajon nem ábránd az, hogy Isten országa itt a földön legyen olyan teljes, mint a mennyben? Jézus Krisztusban az Isten országa jött el a földre és aratott győzelmet. Azóta növekszik és majd a második visszajövetelekor lesz teljes. Ez a hatalmas kérés is csak úgy teljes, ha közben magunkra gondolunk először: bennem, hogy aztán általam terjedjen tovább.

„Legyen meg a te akaratod” – ezzel a kéréssel vállalom és elismerem Isten mindenható uralmát az életemben. Isten akarata üdvözítő akarat. Sok mindent nem ismerünk Isten terveiből, akaratából, de tudhatjuk, hogy mindannyiunkkal terve van. Amit pedig akaratából kijelentett nekünk, azt akarjuk teljesíteni; nem kényszerből,

hanem örömmel, mert az Ő bölcsességére, gondviselésére bízunk magunkat

Ötlet: Meg lehetne nézni a Minden6óból azt a részt, amikor az egész világ a feje tetejére áll, azért mert Bruce mindenkinek teljesítette az imádságait.

Mindennapi kenyérünk... – Máté 6,11

Isten nem nézi le az éltünk materiális oldalát, sőt annyira megszenteli, hogy Ő maga is részesévé lesz azáltal, hogy testben eljött közénk. A „mindennapi kenyér” magában foglalja fizikai létünk, jólétünk mindenféle szükségletét (étel, ruha, munka, lakás, stb.). Ebben a mondatban a hívő ember bizalma és alázata nyilvánul meg, hogy minden Istené, és az ő atyai kezéből él nap, mint nap. A kérés többes szám első személyben való megfogalmazása arra indít bennünket, hogy közben mindig gondoljunk másokra is. Ezzel szolidaritást vállalunk az egész emberiséggel. Isten a mi imádkozó szeretetünkre és felelősségünkre bizza a körülöttünk élőket is.

Téma: étkezés

Kérdés: Mi az étkezés előtt, után mondott ima lényege?

Ötlet: Szervezhetnétek egy közös étkezést, akár főzést.

A megbocsátás – Máté 6,12; 14-15

Talán némelyek azt hiszik, hogy a gyűlöletből, haragtartásból erő fakad, és a megbocsátás puhány tehetetlenség. Ellenkezőleg. Ez a lelkünknek egy olyan aktív tevékenysége, amire igazából természetünk, igazságérzetünk szerint képtelenek lennénk. Megbocsátani csak az tud, aki mögött a szeretet hatalma áll. A gyűlölet minket, saját magunkat tesz tönkre. Olyan, mint egy daganat, amit magunkban hizlalunk. Önpusztítás. „Ha a bűnöst feloldozod, te magad távolítod el a rosszindulatú daganatot a lelkedből. Csak miután szabadon engedted foglyodat, érted meg, hogy a fogoly tulajdonképpen te magad voltál.” Így a megbocsátásod a te

szabadságod kulcsa is. Talán önzően hangzik, de mégis biblikus: megbocsátani a saját érdekünkben kell. Erre senki nem tud rákényszeríteni bennünket. Isten sem ezt teszi, hanem azáltal segít, hogy felmutatja, honnan meríthetünk erőt. Abból a szeretetből, amit Jézusban mutatott meg. És ha attól félsz, hogy a megbocsátásban benne van az újabb sérülésnek, megbántásnak a kockázata, akkor gondolj Istenre: ő is vállalta a kockázatot...

Ötlet: Írjunk fel 6-8 élethelyzetet különálló lapokra vagy papírtányérokra. (Példák: Az orvos műhibát követ el hozzátartozód műtétjénél, ennek következtében meghal a beteg. Vagy: édesanyáddal nagyon sok bosszúság történik egy nap, és otthon rajtad csattan az ostor... stb.) Az eseteket mindenki önállóan elolvassa és megítélése szerint egy jelet rárajzol a lapra a 3 előre megbeszéltek közül. (Pl: Δ – nincs szükség megbocsátásra, □ – szükség van megbocsátásra, O – megbocsáthatatlan.) Végül beszéljétek meg közösen.

Ajánlat: Lewis B. Smedes: Bocsáss meg és felejts!

Kísértés – Máté 6,13

A bűn kérdése nincs elintézve azzal, hogy átéltük a bűnbocsánat kegyelmét. Sőt a kísértő pontosan a keresztyén embert támadja mind erősebben. A sokféle kísértések mögött maga a kísértő áll, aki ösztöneink, vágyaink mögé bújva mindenhová elkísér. Célja, hogy megszakítsa az ember Istennel való kapcsolatát. A kérdésben benne van az is, hogy Isten felette áll a kísértőnek is. Azt kérjük, hogy ne vigyen minket olyan helyzetbe, ahol erről megfélekedünk. A kérés második fele még fokozza kérést, hogy ha már mégis beleestünk a kísértésbe, akkor is mentsen meg minket onnan. Jézus arra nem adja meg a választ, hogy honnan a kísértő, de megadja a választ, hogy honnan a szabadulás: Tőle. Az imádság végül imádásba megy át, ahol az imádkozó ember Isten nagyságát, hatalmát, dicsőségét szemléli. Mindent arra nézve kérünk, hogy Istené minden: az ország, a hatalom és a dicsőség. Az „ámen”-nel pedig arról teszünk bizonyosságot, hogy hiszünk Isten ígéreteiben, hűségében és imádságunk meghallgatásában.

Ajánlat: C. S. Lewis: Csúrcsavar levelei (részletek: <http://sdg.org.hu/node/4642>)

Kérdés: Mi kísérthet? Hogyan?

A böjtölésről – Máté 6, 16-18

A böjtölés lehet önkéntes és kényszerű. Kényszerű akkor, ha elvétetik az embertől valaki vagy valami, ami kedves, drága volt neki. A böjt mindenképpen lemondás, de mégsem az a lényege, hanem a felszabadulás valami megkötöttség alól. A böjt célja, hogy még jobban elmerüljön az ember az Istennel való közösségben. Ami ettől az elmélyedéstől elvonja, akadályozza, az legyen a böjtölésnek a tárgya. Jézus a böjtölés veszélyére hívja fel a figyelmet, ami a képmutatás. Nem az a lényeg, hogy az emberek elismerjék, lássák, és netán sajnáljanak bennünket, hanem hogy a böjt célját lássuk magunk előtt és ezért örömmel viseljük azt. A „kend meg a fejedet” kifejezés az ünnepi hangulat jele, a mosakodás pedig a könnyek lemosását.

Kérdések: Kik/mik azok, akik/amik annyira fontosak, hogy nem tudnál megválni tőlük? Lehet az is megkötöttség, hogy görcsösen tartózkodsz valamitől?

Járj az „Igazival”

Gyűjtögetés – Máté 6, 19-24

Jézus itt az egyik nagyon fontos mindennapi problémára tér, amely nem más, mint a pénzgazdálkodásunk. A veszély, ami fenyeget ezen a téren: az elanyagiasodás. Jézus nem azt mondja, hogy ne gyűjtsetek kincseket a földön, hanem azt, hogy „ne gyűjtsetek magatoknak...” Az a probléma, ha ez a földi gyűjtögetés annyira lefoglal, hogy már az életcélunkká válik. Ez nem csak bálványimádás, de ahogyan az ember egyre inkább a rabjává válik, egyre kevésbé lát világosan egyre homályosabban látja az igazán fontos dolgokat. A mennyben való kincsgyűjtés azt jelenti, hogy anyagi javainkkal Isten előtt szent felelősséggel gazdálkodunk. Nem csak a magunk vagy családunk,

hanem elsősorban az örökkévalóság szempontjából tekintve rá. Isten uralma alatt az anyagi javak is áldássá lehetnek.

A tizedet az Ószövetség népe azért adta, hogy így fejezze ki háláját, valamint Istenbe és az Ő gondviselésébe vetett bizalmát (Mal 3,6-12).

Nemcsak a felnőtteknek lehet probléma, hanem nekünk is, mert ez gondolkodásmód. Te miket szeretnél az életedben elérni, megszerezni?

Kérdések: Mit gyűjtöttél már életedben? Milyen kincseket ismertek?

Ötlet: A kalóz kincse (játék): Csend szükséges hozzá. A játékosok körben ülnek, közepén a kalóz (csukott szemmel). A kalóz előtt néhány aprópénz van, ezek a kincsei. Valaki odalopakodik nesztelenül, csendben, és megpróbálja megszerezni észrevétlenül a kalóz kincsét. Ha sikerül neki (vagyis nem fogja meg a csukott szemű kalóz), akkor ő lesz az új kalóz. Ellenkező esetben másvalaki próbálkozhat.

Idegápolás – Máté 6, 25-34

A pénz nem csak akkor problémás, ha van, hanem akkor is, ha nincs. És mivel sosincs elég, ezért állandóan gondot jelent. Gondot jelent a megszerzése és megtartása, mivel kivesszük a Gondviselőnek a kezéből. Be kell látnunk azt is, hogy mindenféle számítás, tervezés és szorgos munka ellenére sem tudjuk biztosítani megélhetésünket. Nem tudunk gondoskodni önmagunkról. Isten megteremti a lehetőségeket arra, hogy országát és igazságát keressük. Bízunk Őbenne. Nézzük meg az ég madarait, akik valóban nem aggódnak, de nap, mint nap küzdenek a szükséges napi betevőért. A növények is energiát használnak a növekedéshez. Ez tehát ne tegyen semmittevőkké minket. Minden körülmények között Istenre bízunk és az Ő kezéből fogadjuk el a földi szükségleteinket.

Kérdések: Aggódtál-e már a holnapi betevőd miatt? Jó nekünk... a jóléti társadalom veszélye. Miért lehet még aggódni? Milyen szinonimái vannak az aggódásnak?

Kapcsolatok

Ahogy... úgy – Máté 7,1-5

Az ítékezés nem segít a másikon, mert ahogyan az ember kimondja, azonnal maga után vonja az ellenítéletet (mint egy visszhang). Az ítékezésben a másikat lehúzó, magamat pedig fölé helyezem. Nem azt mondja Jézus, hogy ne vedd észre a szálkát a testvéred szemében, és ne próbálj meg segíteni rajta, hanem azt, hogy ne ülj bele a bírói székbe, ami előtt neked is meg kell állnod. Ne feledkezz el arról, hogy Isten milyen mértékkel mért neked, amikor megbocsátotta a bűneidet. A fontos az, hogy ne csak a szálkát lásd meg a másik szemében, hanem a másíknak a szemét is, amelyiket Isten a saját maga képének és hasonlatosságának a visszatükrözésére teremtett. Úgy tekints rá, hogy az a szálka megsebesítette a szemét, és segíts rajta úgy, mint aki együttérez vele, s tudja, milyen fájdalmas ez a művelet.

Téma: ítékezés, pletyka, vélemény

Ajánlat: Max Lucado: Értékes vagy – Történet a foltmanókról (<http://sdg.org.hu/node/4643>)

Kérdés: Mi a különbség az ítékezés és véleménynyilvánítás között?

A szent dolgok – Máté 7,6

Jézusnak ez a meglepő mondása nagyon egyértelműnek tűnik. Minek dobná az ember a gyöngyöt a disznóknak, és egy ókori zsidó hogyan adta volna oda a szent áldozati húst a kutyáknak? Ha pedig az evangéliummal azonosítjuk a gyöngyöket és a szent dolgokat, akkor nagyon keménynek érezzük és ellentétesnek Jézus parancsával, hogy tegyünk tanítványokká minden népeket. Úgy kell ezekre a megnevezésekre tekintenünk, ahogy Péter tanít róla (2Pét 2,22), vagy ahogyan Jézus mondja a tanítványainak a kiküldésükkor, hogy ahol nem fogadják be őket, ahol keményen és meghallgatás nélkül ellene állnak az evangéliumnak, onnan menjenek tovább (Mt 10,14; Lk

10,10-11). Látjuk Pálnál is, hogy többször otthagya a zsidókat, akik elutasították tanítását (ApCsel 13,44-51; 18,5-6; 28,17-28). Mindezekkel azonban úgy kell számolnunk, mint nagyon rendkívüli esetek. És ilyenkor se hagyjunk fel az evangélium hirdetésével, láthatjuk, hogy Jézus ezt is előre megmondta.

Téma: szentség, bizonyágtétel, evangélizálás

Kérdések: Mitől/kitől lesz valami/valaki szent? Kinek mondjam? Hogyan szólítsam meg a másikat? Van olyan helyzet, amikor jobb visszavonulni?

Az imádságról – Máté 7,7-12

Jézus nagyon sokat beszél az imádságról, ebből érezhetjük fontosságát. Az Istennel való kapcsolatunk legalapvetőbb gyakorlása. Nem azt mondja Jézus, hogy aki kér, az azt kapja, amit kért, hanem azt, hogy aki kér, mind kap. Isten „nem”-je is az ő szeretetének az „igen”-je. Ha az ember tud jót adni, akkor az Istenben miért nem bízunk? Isten a legjobbat akarja nekünk adni, ami nem más, mint saját maga. Lukács úgy is írja, hogy mennyivel inkább ad a mennyei Atyánk Szentlelket nekünk (Lk 11,13). Kérjük tehát Istentől magát Istent.

Az imádságban az ember feladatot is kap. Szorosan kapcsolódik ide a 12. vers, ami ismét hangsúlyozza, hogy mennyire összetartozik az Istenben való hitünk az emberszeretetünkkel. Az az imádság, amelyből nem szeretettel fordulsz a körülötted élők felé, nem igazi. Ez a vers egyben summája is ennek a szakasznak.

Melyik ajtón menjek be?

Szoros kapu – Máté 7,13-14

Istenhez nem lehet menni, csakis Jézuson keresztül. Ő az út és ő ez a bizonyos szoros kapu is. Nem mehetünk az Atyához a széles kapun a tömegben elveszve, egyszerűen a többiekkel sodródva. Aki el akar

jutni Hozzá, annak át kell mennie ezen a szoros kapun, ahol csak egyedül, minden felesleges terhet letéve tud az ember átjutni. Találkozni kell vele, szembe kell nézni azzal, aki ott áll a kapuban. Enélkül nincs értelme keresztyén erkölcsi ideálokat hajszozni és hangoztatni. Sajnos keresztyén szólamok hangoztatásával is lehet a széles úton járni. Nem a keresztyénségre, mint eszmére van szükség, hanem Jézusra.

Csak aki hajlandó átmenni a szoros kapun, letenni mindent, és a keskeny úton járni, az kap ajándékba mindent attól, akiknek a kezéből jön minden.

Citrom ízű banán – Máté 7,15-20

Jézus figyelmeztet. Az ellenség nem csak belülről támad a kísértések által, hanem kívülről is. Az ókori Izraelben a próféták hitelességét, isteni ihletettségét a cselekedeteik alapján értékelték. Ha beteljesült a prófécia, akkor az valóban Istentől származott (5Móz 18,22; 1Kir 22,1-40). Az Újszövetségben Jézus mellett János első levelében is olvasunk hamis prófétákról (1Jn 4,1-3). János szerint arról lehet őket megismerni, hogy nem vallják Jézust Istentől valónak. Péter pedig a hamis tanítókkal hozza párhuzamba őket (2Pét 2,1). A Jelenések könyvében egyes számban olvasunk róla (Jel 16,13). A hamis próféták és tanítók célja a megtévesztés. Jézus nem csak a próféták, hanem minden ember esetében beszél a gyümölcsök megvizsgálásáról (Mt 12,33; Lk 3,8-9; 13,6-9).

A gyümölcsstermésre pedig hadd álljon itt egy példa. Egy misszionárius egész életében egy eldugott kis helyen szolgált, de életének és tanításának hatására nem tért meg senki. Meghalt. Jött az új misszionárius, rövid idő múlván egyre többen hallgatták, és tértek meg, megkérdezte hát tőlük: Miért? Miért most? Eddig miért nem? Ők így válaszoltak: kíváncsiak voltunk, hogy tényleg komolyan gondolja-e a korábbi misszionárius.

Aki hallja; aki mondja

Hallod? Teszed? – Máté 7,21-27

Mind a mennyekbe való bemenetelt, mind az életünk biztos alapját az Igében határozza meg Jézus. Cselekedni annyit jelent, hogy megélni, mindent Isten elé letenni. Úgy olvasni, hogy azon keresztül az élő Isten szól hozzám, aki szavával teremtette a világot. A ház egy olyan lelki építmény, ami gondolatokból, érzésekből, vágyakból, reménységekből, napi eseményekből épül fel egyéniségünké, belső életünké. Azért kell jól megépíteni, mert az élet kiszámíthatatlan, és egyszerűen hozzátartozik a vihar és az eső is. A pénz, a család, az egészség, a szerelem, az ambíció, mind-mind jó dolgok, csak nem alapnak. Isten Igéje a legbiztosabb, hiszen az minden élethelyzetben ott van (születéstől, keresztelőtől a halálos ágyig, a temetésig) és érvényes. Isten Igéje teremtette a világot, és ott áll majd a világ végén is (Lk 21,33).

Kérdés: Akkor végül is a cselekedeteink számítanak?

Ötlet: Építsetek (papíron) jelképes házat. Miből épül fel az életünk háza? Vagy: szerezzetek valamilyen építőelemeket szimbolizáló tárgyakat, amire felírtok egy-egy fogalmat, amiből az életünk összeáll, és amire talán lehetne alapozni (tudás, pénz, hatalom, siker, utazgatás, stb.). De úgy válogassátok az elemeket, hogy csak arra lehessen építeni, amelyiken Krisztus neve áll. (A többi legyen vagy kisebb, vagy gömbölyded, vagy legyen valami hibája, ami miatt a többit nem lehet rátenni.)

Hatalommal – Máté 7,28-29

Álmélkodás – megdöbbenés, megrendülés, olyan, mint Mózes a csipkebokornál. „Hatalma van” – nem olyan, mint egy nagy sikerű szónoknak, hanem isteni hatalom érződött a beszédében.

A kérdés, hogy Jézus szava csak akkor és ott volt hatalommal teljes, vagy ma is így szól. Neki ma is ugyanolyan hatalma van. Jézus tanítása nem vallási szabályok gyűjteménye, hanem örök emberi

törvények, az igazi, a felszabadult, a kiteljesedett humánium alapja. Jézus egyetlen tekintetéből erő és élet árad. Ő nem csak programot ad, hanem erőt és kegyelmet annak megvalósításához.

Téma: hatalom, uralkodás

Kérdések: Milyen egy igazi vezéregyéniség? Milyen uralkodói formák vannak? Te hogy vagy ezzel a szereppel? Hogyan tudunk bánni a hatalommal? Jézusnak van-e hatalma ma is? Miben, hogyan tapasztalhatjuk?

Felhasznált és ajánlott irodalom

JOÓ SÁNDOR: A hegyi beszéd. Budapest, 2006

KARÁCSONY SÁNDOR: A hegyi beszéd. Budapest, 1991

RAVASZ LÁSZLÓ: Az Újszövetség magyarázata I. Budapest, 1991

KÁLVIN JÁNOS: Evangélium harmónia I. Kolozsvár, 1939

CSERI KÁLMÁN: Taníts imádkozni. Budapest, 2004

LEWIS B. SMEDES: Bocsáss meg és felejts! Park kiadó, 2004

ABLONCZY MARGIT: Útaid Uram, mutasd meg! Ifjúsági munkaprogram egy esztendőre. Budapest, 2005

BÖLCSFÖLDI ANDRÁS: Ifjúsági 6X6 – 36 ifióravázlat. Parakletos, 2007

WOROWSKA TEREZA, JÓZSA CSABA SJ: A Szív Szentjánosbogár Játékoskönyv. Manréza, Dobogókő, 2000

KAPOSI LÁSZLÓ: Játékkönyv. Kerekasztal Színházi Nevelési Központ, Marczibányi Téri Művelődési Központ, 2002
(<http://sdg.org.hu/node/4644>)

Áhítatvázlatok

Máté 5,7

Az **irgalom** a világban tapasztalható mérhetetlen szenvedés, fájdalom, nyomorúság *enyhítése*; az irgalmas ember sebeket kötöz egy sebeket ejtő világban. Jézus Krisztus egész földi élete erre mutatott példát, és kegyelme erre az életre tesz késszé bennünket is, azaz irgalmas életre szüli újjá irgalmatlan szívünket, egy könyörtelen világban. Itt tehát az Isten szeretetéből következően a *felebarát szeretetéről* van szó (Mt 22,36-39). Akik kegyelmet nyertek, azok irgalmasok másokhoz (az Úr munkál bennük és általuk), miközben ők is megtapasztalhatják azt a csodát, hogy adott esetben velük is irgalmasak lesznek mások, azaz irgalmasságot nyernek, mert a szeretet (agapé) szeretetet szül. A *kegyelem* az Isten ember közötti viszony megújítója, míg az *irgalom* az ember és ember közötti viszony rendezője. A krisztusi ember (homo christianus) azonban *nem azért irgalmas, hogy irgalmasságot nyerjen*, hanem mert erre szülte újjá Őt az Isten, tehát még az elemi érdekeit követve sem lehet irgalmatlan.

Ma már el sem tudjuk gondolni azt, hogy milyen **hatalmas fordulatot** jelentett az emberiség gondolkodásában és magatartásában, egész érzületében ez a kijelentés. Itt valóban *az élő Isten szól bele*, mégpedig egészen radikálisan az emberiség életébe, ezen belül az egyes ember életébe, és meghirdeti az Ő akaratát. Jézus kora előtt ugyanis, akár zsidó, akár pogány közösségről volt szó, egyaránt megvetendő gyengeségnek tartották az irgalmasságot, és legfeljebb a saját fajtájukkal, kasztjukkal szemben gyakorolták azt. *Aki más volt, mint ő* (ők), ahhoz irgalmatlanok voltak, így kerekedhettek a másik fölé. Krisztusnál az irgalom fogalmában *nincs semmi lesűkítés*, még az ellenségre is kiterjed (Mt 5,44), mert Isten minden ember iránt kegyelmes, ezért az ember feladata nem lehet más, mint Isten eme megnyert, és határtalan kegyelmét irgalomként továbbadja. Gondoljunk *Albert Schweitzer* életére és szolgálataira.

A hegyi beszédben az irgalomról **koncentrált fenséggel** szól Jézus, de a Szentírás *előkészíti*, majd *ki is bontja* ezt az üzenetet. Csak tömondatokban utalok ezekre, további elcsendesedést javasolva: „*irgalmasságot akarok, nem áldozatot*” (Hós 6.6); „*az irgalmas szemű ember áldott lesz, mert adott kenyereből a nincstelennek*” (Péld 22,9); „*amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekdjétek velük*” (Mt 7,12); a felebarát szeretetének kifejtését olvashatjuk az *irgalmas samaritánus* (Lk 10,25-37), és más nézőpontból a *gonosz szolga* példázatában (Mt 18,21-35).

Gondoljuk meg, hogy ma, a hétköznapjainkban is **milyen nagy szükség lenne erre az irgalomra**; az okosak, tehetségesek, szépek, sikeresek, vékonyak társadalmában irgalmasnak lenni ahhoz, aki nem úgy okos, mint én; aki másban tehetséges, mint én; aki nem látványosan sikeres; aki nem úgy szép, ahogy kiferdült fogyasztói kultúránk ezt a meghatározta. Ábrázolódjon ki bennünk az Krisztus, megnyert kegyelme öltön testet az irgalomban, azaz a tényleges felebaráti szeretetben! A kegyelem elmélet, teológia; az irgalom gyakorlat, valóság; amely rámutat a megnyert kegyelemre, Isten valóságos jelenlétére, és egyben igazolja azt.

Steinbach József

Máté 6:9a

Vajon *kiknek az imája* ez, amit a kutatások szerint még azok is az anyanyelvükön mondanak, akik anyanyelvüket rég elfelejtették?

Nem azoké, akik azt gondolják, hogy az imádságnak a külső forma ad értelmet, és annak rituális citálása pótolhatja az Istennel való közösség hiányát. *Nem azoké* ez az imádság, akik a kényelmes megoldásokat keresik az Istennel való kapcsolatban is, és csupán néha, végszükség esetében, muszájból mormogják el ezt az imát. Ez az ima *nem is azoké*, akik az imán keresztül mindent az Istenre akarnak visszahárítani, így helyettesítve például imával a munkát, vagy a felelősségteljes emberi döntéseket. Ez az ima *nem azoké*, akik imájukban is önmaguk körül forognak, és a DEO-t felcserélik az EGO-val. Ez az ima *nem azoké*, akik csak kérnek, de sohasem adnak,

és követelődzésük megfolytja a hálaadást imájukban. Ez az ima *nem azoké*, akiknek az ima csak egy menekülési útvonal, a csend, a belső megnyugvás felé. Ez az ima *nem azoké*, akiknek az életében az ámennel mindennek vége, és arra már nem is kíváncsiak, amit Isten mondani akar.

Kiké hát ez az ima, mely így kezdődik „Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...”?

Azoké ez az imádság, akik tudják, hogy ez a mi világunk meglehetősen bizonytalan élőhely, ez a mi itteni életünk igen törekeny élet, de van menny a föld felett. *Azoké* ez az imádság, akik tudják, hogy Isten úgy szerette mégis e világot, hogy magát adta abban a Krisztusban, aki erre az imára minket megtanított. *Azoké* ez az ima, akinek van Krisztusa, hiszen nem a kívülálló, hanem a tanítványok „anyanyelve” ez az imádság. *Azoké* ez az ima, akiknek a Krisztus által Isten Atyjuk, és így az ő gyermekeként szólítják meg őt. *Azoké* ez az imádság, akiknek nem embertársaik vannak, hanem testvéreik, akikkel együtt imádkozva mondhatják többes számban: „Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy!”

Hős Csaba

Máté 6:9b

Micsoda evangélium van ebben a versben! *Istennek van neve!* Míg a Gonosz mindig az anonimitást, a névtelenséget keresi és szereti, addig az Istennek van neve. Ő nem akar anonimitásban maradni, hanem bemutatkozik az embernek, megismerteti magát az emberrel. Nemcsak az Ószövetségben mutatkozik be, hanem legteljesebben a Krisztusban fedi fel magát.

Nemcsak van neve az Istennek, hanem *szent is az Ő neve*. Nincs arra szüksége, hogy az ember szentelje meg, mert szent az Ő neve. Egyedi, elkülönített név, mely senkire és semmire nem illik, még ha az ember másra is próbálja használni.

Isten *megismerteti az Ő nevét* az emberrel, bedobja nevét a köztudatba, és ezzel vállalja azt a kockázatot, hogy azzal az ember

visszaéljen. Irgalma elébe megy szentségének, mikor átengedi nevét a mi szennyes szánkknak, szívünknek.

Mert az ember száján nem megszenteltetik, hanem gyakran *szened az Úr neve*. Különösen szened a magyar ember száján, hisz talán alig van más nép, amely ezzel a szent névvel káromkodna. Szened az Isten neve, mikor hamis célok elérésére használják önkényesen. Szened az Isten neve az egyházban, hiszen inflálódik és devalválódik amiatt, ahogy azt használjuk.

Nem mi tudjuk megszentelni a beszennyezett nevet, csak kérhetjük, hogy szenteltessék meg az. Mert Isten a Krisztusban ezt a beszennyezett nevet magára vette, megtisztította, megszentelte, hogy ez a *Krisztusban megszentelt új név* minden név felett való legyen, és arra minden térd meghajoljon.

Sőt ebből a *megszentelt névből részt kínál nekünk az Isten*. Hiszen a keresztségben pontosan az Atya, Fiú, Szentlélek Isten nevébe kereszteltetünk meg, és hívnak bennünket a Krisztusról keresztyéneknek.

Hős Csaba

Máté 6:11

Évszázadokon keresztül félreértették ezt az igét a magyarázók azt gondolván, hogy Jézus itt az úrvacsoráról, vagy a lelki kenyérről, az Igéről beszél. Ezért a bibliafordítások a „mindennapi” szót is a „legszükségesebb” szóra cserélték. Mígnem a joviális, sörivő, ex-szerzetes azt nem nyilatkozta, hogy itt a valóságos kenyérről van szó. Sőt, ki is tágitotta Luther a kenyérkérdést, mondván: „Kenyer minden olyan dolog, ami elengedhetetlenül hozzá tartozik az élethez. Az eledel, az egészséges test, a jó idő, az otthon, a feleség, a gyermek...” Mindezt kérjük, mikor így imádkozunk.

Jézusnak fontos a kenyérkérdés, fontos neki a mi kenyérünk, jólétünk. Ezért tanít így imádkozni, ezért engedi a tanítványokat kalászt tépni, és ezért szaporítja meg a kenyeret.

A kenyér ajándék, ezért ne vegyük természetesnek azt, hanem kérjük. Isten áll a kenyéradó sor elején. Ezért tőle kérjük!

Meg is kell köszönni a kenyeret. Jézustól is azt látjuk több soron is, hogy nemcsak vette a kenyeret, hanem hálát is adott érte.

Nem kellene aggodalmaskodni a kenyérért. Az a mindennapi kenyér, amiről itt szó van, a római legionáriusok másnapi napi bére volt, amit előre kaptak meg előző este. Nyugodtan alhat az ember, ha másnapi kenyérének kérdése Istennél van.

Meg kellene becsülni a kenyeret – ez az, ami a nyugati féltekén jólétben élő keresztyéneknek is nehezen megy. Mennyi kenyér kerül a kukákba, míg máshol millió számra éheznek az emberek.

Nem kellene a kenyeret felhalmozni. Mindennapi kenyérről és nem százévnnyi kenyérről van itt szó. A felhalmozott manna megromlik!

Meg lehet törni a kenyeret. Jézus nem az „én” kenyeremről, hanem a „mi” kenyérünkről beszél. Az individuum önzősége helyett választhatjuk az egymásért felelősséget vállaló szeretet-, kenyér- és asztalközösség útját.

Hős Csaba

Máté 7,7

Egy kis szatmári faluban nőttem fel, ahol a gyerekkorom közkedvelt játéka a bújócska volt. Az alapszabály egyszerű: a hunyó keressen, de ne találjon meg. Vézna gyerekként mindig nagyon ügyes voltam ebben a játékban, mert mindenhová be tudtam bújni, eszem ágában sem volt azt mondani, hogy keressetek és megtaláltok.

Isten egy sokkal nagyobb bújócskára hívta a világot, amikor Jézusban megszületett. Am ennek az isteni „játéknak” pontosan az a lényege, hogy Isten engedi magát megtalálni: „keressetek és találtok”, persze nem mindegy, hogy hol és hogyan keressük Őt. Lássuk csak.

Ki az, aki egy betlehemi istállóban, a jászolban fekvő, rongyokba csavart gyermekben keresi a nekünk született Megtartót? Halálra keresi a gyermekgyilkos Heródes, de nem találhatja meg (Mt 2,16-18).

De meglátták a szemei az üdvösséget Simeonnak (Lk 2,30), kinyílik a szeme az egyszerű pásztoroknak, mert ők értik vagy érteni akarják: „Üdvözítő született ma nektek!” (Lk 2,11). Keressétek és megtaláljátok!

Ki az, aki egy sokak által bolondnak tartott vándorprófétával azonosítja a föld poráig, a por-emberig lehajló Istent? A farizeus, az írástudó nem, mert a hatalomféltség, a kicsinyes törvényeskedés sűrű hálójába gabalyodott. És csodamód lehull a lepel Zákheus (Lk 19,1-10), Lévi (Mk 2,13-17), a betegek, a nyomorultak szeméről, „mert vakok látnak, és bénák járnak, ..., és a szegényeknek hirdettetik az evangélium” (Mt 11,1-6). Ők hiszik, hogy igaz: keressétek és megtaláljátok!

Ki az, aki egy véresre vert, kereszten függő roncsban a világ Megváltóját veszi észre? A főpapok, az írástudók, a fejcsóválók, a gúnyolódók nem (Mt 27,39-43). De a százados kimondja: „Bizony, Isten Fia volt ez!” (Mt 27,54). A Krisztus mellett megfeszített gonosztevő is arra kéri halála előtt Jézust: „emlékezzél meg rólam” (Lk 23,39-43), mert érzi, ez az utolsó lehetőség a „keressétek és megtaláljátok” megragadására.

Talán ideje lenne elgondolkozni azon, hogy Te hogy állsz ezzel a nagy bújócskával. Ki a hunyó és ki a bújó? Ne rejtőzz, mert Isten úgymint mindent lát! Ő üzeni Jézus szavaival neked: keress, és ígérem, megtalálsz!

Kereszti Roland

Máté 7,9-11

Mennyivel másabb volt a világ Jézus korában, mint most! Nevetséges, hogy egy fiú kenyeret és halat kér az apjától! Ma inkább iPodot, robogót kérnénk, és egy kis RAM tuningot.

E rövid példázat a kicsitől a nagy felé irányítja gondolatainkat: a földi atyától indulunk, aki – mivel ember – bűnös és számító, mégsem utasítja el gyermeke kérését. És a mennyei Atyához érkezünk, aki „úgy szerette a világot, hogy Egyszülött Fiát adta” (Jn 3,16).

Tanulságos a példázat: kenyér és hal. Nem luxuscikkeket, hanem a legalapvetőbb élelmiszereket kéri a gyermek az apától, és kérje az ember az Istentől is ugyanígy a legszükségesebbeket! Persze hatalmában állna Istennek – ahogyan a Ponyvaregényben mondják – a Coca Colát Pepsi Colává változtatni, de nekünk Istenben a Megtartót kell keresnünk, nem pedig a varázslót. Amikor Jézust kihallgatásra viszik Heródes Antipász elé, a negyedes fejedelem csodát remélt Jézustól, de Jézus semmit sem válaszolt, mert Ő nem vásári mutatványos, hanem Megváltó Úr (Lk 23,6-12). Krisztus sohasem hagyta cserben azt, aki betegként, nyomorultként, rászorulóként hívta Őt segítségül, de néma maradt a cinikus, a csodaleső előtt.

Pál apostol így ír: „valóban nagy nyereség az istenfélelem, megelégedéssel” (1Tim 6,6). Talán azért ilyen depressziós, elégedetlen, múltni-vágyó emós a mai fiatal, mert nem tud betelni az eléggel sem: „az emberek meg néznek, hogy az isten a pénz lett, sorban nyílnak a bankok, és az jelenti a rangot, hogy mennyire állat az autód...” (Tankcsapda: Mennyország Tourist). Amit megszerez, az egyszerre értéktelenné válik és újra a nagyobbra, a többre vágyik. Az így élő mostani generáció csak degeneráció.

Isten, mint legjobb Atya mindent az embernek adott, csak mi erről a „mindenről” azt hisszük, hogy „semmi”. Gondolkozz csak el egy kicsit azon, hogy milyen lenne az élet, de akár csak egy perc is az Isten ajándékai nélkül! Egy sivár, rideg, lélektelen kép tárul elénk. És most adj hálát azért, hogy a sok rossz ellenére is Te ismered a szeretetet, jóságot, hűséget, tisztességet, alázatot, hitet, tisztaságot, boldogságot! Ezeket érdemes kérni, mert ezeket Isten jó szívvvel, gazdagon adja.

Kereszti Roland

Énekek

Áldott légy, mert megváltottál

D C^{maj7} D

1. Ál- dott légy, mert meg- vál- tot- tál,

Am⁷ Hm C^{maj7} D G

Ál- dott légy, mert meg- gyó- gyí- tál. Ál- dott légy a

Am⁷ Hm C A D

bo- csá- na- tért, Gaz- dag, ö- rök, új é- le- tért!

2. Áldott légy, hogy szerethetlek,

Megváltómnak nevezhetlek.

Áldott légy, hogy megnyílt az ég,

Így lehettem én a tiéd!

3. Áldott légy, hogy eljössz újra,

Angyalok majd kürtöt fújva

Zengik a te dicsőséged,

Színről-színre látlak téged!

Alleluja!

Al- le- lu- ja, al- le- lu- ja, al- le- lu-

ja! 1. Zengd ve- lünk, ö- rök- ké jó az Úr,
2. Az Úr ve- lünk, ki- cso- da el- le- nünk,
3. Ő az én te- rem- tő Is- te- nem,

é- ne- keld sze- re- te- tét! Iz- ra- el há- za is
ret- te- gést nem is- me- rünk. Jobb az Úr e- re- je
Is- te- nem, ki nem hagy el. Ben- ne én uj- jong- va

mond- ja már, zeng- je hát nagy ö- rö- mét.
én- ne- kem, jobb is, mint az em- be- ré.
jár- ha- tok, él- he- tek a te- nye- rén.

Jézus a jó pásztor

Cm G F A $\flat$ Cm

Jé-zus a jó Pász-tor, ve-le me-gyünk.

Cm G F A $\flat$ Cm Cm D G

Ö-rök ir-gal-má-ról é-ne-ke-lünk. Nyá-ja-dat ol-tal-mazd,

Cm D Cm D G A $\flat$ Cm

nagy a ve-szély! Csön-des nyu-gal-mat adj, ha jön az éj.

2. Jézus a szőlőtő, ereje nagy.
Nem él hiába, ki benne marad.
Gyümölcsöt érleljen szereteted,
Tenélküled néped mit sem tehet.
3. Jézus világosság, messze ragyog.
Fényéből élnek mind a csillagok.
Bűnünket oszlasd el, nagy a sötét!
Vezesd a jó útra mind, aki vét!
4. Jézus a békesség, fegyvere egy:
A megbocsátó és hű szeretet!
Békére vágyódik mind e világ.
Félelmes ínségből hozzád kiált!
5. Jézus a kezdet, és Jézus a vég:
Hadd zengje ég és föld dicséretét!
Vezess az ösvényen, maradj velünk,
Míg örök fényedbe megérkezünk.

Jézus a mi oltalmunk

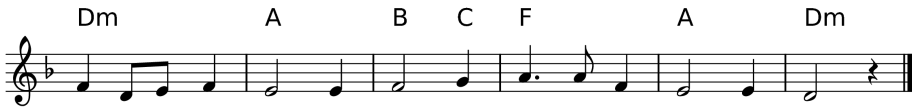
Refr.: Jé-zus a mi ol-tal-munk, e-rős- sé- günk, Ha rá- n- k sza- kad min- den baj,
 Ő a mi pán- cé- lunk, e- rős paj- z- sunk, Ha rá- n- k tör az el- len- ség,

még- se fé- lünk. 1. Ez a föld- szét- hul- lik, min- den hegy el- om- lik,
 Ben- ne bí- zunk. 2. El- a- dó már min- den, ö- rő- mőd még- sin- csen,
 3. Fog- ták, el- í- tél- ték és meg- fe- szí- tet- ték,

De egy Kő- szik- la ö- rök- ké áll. Taj- ték- zik a ten- ger,
 Ha ez a for- rás nem á- rad rád. Ő az, a- ki in- gyen,
 Is- ten fi- át mi he- lyet- tünk. Nincs már í- té- let,

gyil- kol a sok fegy- ver, Né- künk még- sem árt a ha- lál.
 od'- a- dott már min- dent, Ér- tünk ál- doz- va Ön- ma- gát.
 vád so- ha- sem ér- het, Vé- re el- tő- ről min- den bünt.

Lélek fuvalma, jöjj

Dm Dm G

Lé- lek fu- val- ma, jöjj,

Dm B F

Á- radj, á- radj ki rám,

G A B C

Sze- res- sem, mit U- ram sze- ret,

Dm Gm Dm

Te- gyem, mit ő kí- ván!

2. Áradj, áradj ki rám,
Mígnem megtisztulok:
Cselekszem éppúgy, mint Uram,
És túrni úgy tudok.

3. Áradj, áradj ki rám,
Lehessek kész egész,
Míg izzó fénnel tündököl,
Mi bennem földi rész.

4. Áradj, áradj ki rám,
S meg nem halok soha:
Örökre élek, s int felém
Dicsőség otthona.

Mindennap veled leszek

E A H E

Min-den-nap ve-led le-szek, fo-gom a ke-zed,

E A H E

csak ő- rizd meg min- dig tisz- tán a szí- ved!

E A H E

El nem hagy- lak té- ged, el nem tá- vo- zom,

E A H E E

ki- ál- tasz hoz- zám, és én meg- hall- ga- tom. Hát ne félj,

H A E E

én né- pem, hisz ti-éd az ö- rök- sé- gem. Ne félj és

H A E/h H E H E

1. 2.

ne lan- kadj el, hisz ne- ked győz- nőd kell! Hát kell!

Rejts most el

C G/h Am F D/fis G G C/e F

Rejts most el a szár-nyad a-lá, e-rős kéz-zel

Dm⁷ G C/e F G C

takarj be en-gem. Tenger tombol, zúg, sü-vít a szél, Te emelsz fel

F G Am C/e F G C G/h

a vi-har fő-lé. Uralkodsz hul-lámok hab-ja-in, szívem nem fél,

F/a G/h F^Δ9 G C G/h Am

Benned re-mél. Csak Is-ten-ben bízz

F D/fis G G C/e F Dm⁷

én lel-kem, mert Ő él, nagyobb min-den-nél.

G C/e G C/e F/a G/h C

1.--2. 3.

Tenger tombol, szívem nem fél, Benned re-mél.

Szabadításod öröme

Hm

1. Sza-ba- dí- tá- sod ö- rö- me

E

Hm

Jár- jon át e- rő- vel!

A

D

A

Hm

Á- rad- jon ki Lel- ked, Bo- rít- son el tűz- zel!

2. Halleluját kiáltunk
Feltámadt Urunknak! :/:
Zengjen örökké a dalunk
Győztes Királyunknak!

Székely asztali áldás

1. Ki asz-talt te-rí- tesz az é- gi ma-dár-nak, Te- ríts asz-talt, te- ríts
2. Gond- vi- se- lő A- tyánk, asz- ta- lod- tól kel- ve Szív- ből há- lát a- dunk

sze- gény- nek s ár- vá- nak! Nyújtsd ki A- tyánk, nyújtsd ki
ke- zünk ösz- sze- té- ve. Áldd meg ezt a há- zat

jó- sá- gos ke- ze- det! Adj a kol- dus- nak is táp- lá- ló ke- nye- ret!
s en- nek a gaz- dá- ját! For- dítsd visz- sza né- ki a ven- dég- lá- tá- sát!

É- tel- ben, i- tal- ban le- gyen bő- ven ré- szünk.
Szánd meg a sze- gényt, a szen- ve- dőt s az ár- vát,

Gond- vi- se- lő A- tyánk, kö- nyö- rög- ve ké- rünk!
S a ben- ned bí- zók- nak vi- seld min- dig gond- ját!

Új szívet adj

D F#m Em A F#m Em

1. Új szívet adj, Uram, énnekem, Új szívet adj,
2. Nyájas, vi-dám, szelíd, jó szí-vet, Mely, Jé-zu-som,
3. Jé-zus, a te gyógyí-tó ke-zed Meg-fog-ta már

G D Hm A Em F#m

én Is-tenem, Amely csupán csak te-ér-ted ég,
te lakhelyed, Hol e - gye-dül a te hangod szól,
a szí-ve-met, Én is tudom, bűn-te-len le-szek

G A⁷ Hm A G D

Vé-led jár szün-te-len, csak vé - led szün-te-len.
Mely vé-led van te - le, csak vé - led van te - le.
Majd ná-lad o - da-fenn, a mennyben o - da-fenn.

Új szövetséged elfogadom

Am Dm E Am Am C

Új szövetséged elfogadom, Magam elégszen

Dm E Am F G E

odaadom, Nem tartok semmit, legyen tiéd,

Am Dm E Am

Félelmeimtől irgalmad véd!

2. Áttört kezedbe kezem teszem,
Ne engedd kérlek, ha elveszem.
Láncolj magadhoz örökre már,
Nincsen itt részem, nincs, ami vár.

3. Hű lenni nékem, tudom, nehéz,
De szívem lássad, hű lenni kész.
Járva az útat, ha botlanék,
Emelj magadhoz, keresztedért.

Tartalomjegyzék

Használati utasítás.....	2
Kedves felhasználó!.....	2
Néhány szó a füzet szerkezetéről.....	2
2008/09. évi programjaink.....	3
A hegyi beszéd.....	4
HB – Máté 5,1.....	4
Boldog és boldogtalan.....	5
Boldogok... – Máté 5,2-4.....	5
Milyenek még? – Máté 5,5,7-8.....	6
Igazság? – Máté 5,6,9.....	6
Boldogok vagytok – Máté 5,10-12.....	7
„Sólámpák” vagytok – Máté 5,13-16.....	8
„Én pedig...” – pedig én.....	9
Jézus és a törvény – Máté 5,17-20.....	9
Érzelmek, vágyak – Máté 5,21-30.....	10
Házasság és a többi – Máté 5,27-32.....	10
A szavak ereje – Máté 5,31-37.....	11
Szemfogak – Máté 5,38-48.....	11
Titkok.....	12
Adakozás – Máté 6,1-4.....	12
Amikor imádkoztok... mikor? – Máté 6,5-8.....	13
Mi Atyánk... – Máté 6,9.....	13
Jöjjön el... – Máté 6,10.....	14
Mindennapi kenyerünk... – Máté 6,11.....	15
A megbocsátás – Máté 6,12; 14-15.....	15
Kísértés – Máté 6,13.....	16
A böjtölésről – Máté 6, 16-18.....	17
Járj az „Igazival”.....	17
Gyűjtögetés – Máté 6, 19-24.....	17
Idegápolás – Máté 6, 25-34.....	18

Kapcsolatok.....	19
Ahogyan... úgy – Máté 7,1-5.....	19
A szent dolgok – Máté 7,6.....	19
Az imádságról – Máté 7,7-12.....	20
Melyik ajtón menjek be?.....	20
Szoros kapu – Máté 7,13-14.....	20
Citrom ízű banán – Máté 7,15-20.....	21
Aki hallja; aki mondja.....	22
Hallod? Teszed? – Máté 7,21-27.....	22
Hatalommal – Máté 7,28-29.....	22
Felhasznált és ajánlott irodalom.....	23
Áhítatvázlatok.....	24
Máté 5,7.....	24
Máté 6:9a.....	25
Máté 6:9b.....	26
Máté 6:11.....	27
Máté 7,7.....	28
Máté 7,9-11.....	29
Énekek.....	31
Áldott légy, mert megváltottál.....	31
Alleluja!.....	32
Jézus a jó pásztor.....	33
Jézus a mi oltalmunk.....	34
Lélek fuvalma, jöjj.....	35
Mindennap veled leszek.....	36
Rejts most el.....	37
Szabadításod öröme.....	38
Székely asztali áldás.....	39
Új szívet adj.....	40
Új szövetséged elfogadom.....	41
Tartalomjegyzék.....	42